
NOTAT

Til: Folketinget – Europaudvalget J.nr.: 73.B.219
CC: Bilag:
Fra: Udenrigsministeren Dato: 6. februar 2006
Emne: Besvarelse af FEU spørgsmål 23 af
12. januar 2006

EUU alm. Del

Spørgsmål 23 af 12. januar 2006

”Ministeren bedes oversende et notat, der redegør for, hvilke aftaler om frihandel, der gælder inden for henholdsvis ASEAN, Mercosur og African Economic Community (AEC)”.

Svar:

ASEAN

ASEAN- landene besluttede på deres topmøde i Singapore i 1992 at etablere et frihandelsområde. Det hedder AFTA (Asean Free Trade Area). Frihandelsområdet skulle etableres over en årrække og være gennemført i 2008. Beslutningen blev truffet af de oprindelige seks medlemslande (Brunei, Filippinerne, Indonesien, Malaysia, Singapore og Thailand). Senere kom Vietnam til (1995). Derefter i 1997 Burma og Laos og i 1999 Cambodia. Tidsfristen 2008 blev efterfølgende rykket frem til 2003 og senere til 2002 for de oprindelige medlemslandes vedkommende. Singapore er et særtilfælde, idet landet i mange år har anvendt nultoldsatser.

Målsætningerne om et frihandelsområde er under opfyldelse. I 2002 var de indbyrdes toldsatser for de oprindelige medlemslande reduceret til 0-5 pct. med undtagelse af nogle sensitive produkter som f.eks. ris. For de senere medlemslande skal målet om et niveau på 0-5 pct. realiseres i 2006 for Vietnams vedkommende, i 2008 for Burmas og Laos vedkommende og i 2010 for Cambodias vedkommende.

Det er hensigten, at tolden på handelen mellem de oprindelige medlemslande skal reduceres til 0 pct. i 2010. For de senere medlemslande er fristen 2015.

Mercosur

Mercosur blev dannet i 1991 af Argentina, Brasilien, Paraguay og Uruguay. I 1994 blev Mercosurs nuværende institutionelle struktur – herunder en mekanisme til bilæggelse af handelstvister - etableret ved Ouro Preto -Protokollen.

Protokollen indeholdt også beslutning om etablering af et frihandelsområde og en toldunion. Det er nok hensigten, at frihandelsområdet og toldunionen skal blive grundstenene til en fælles økonomisk politik i Mercosur.

Der er endnu lang vej, før frihandelsområdet og toldunionen er etableret. Selv om der er taget skridt til at afskaffe toldsatsene mellem Mercosur landene, er der fortsat så mange og store undtagelser, at det endnu ikke giver mening at tale om et frihandelsområde. Eksempelvis har Argentina indført importrestriktioner på brasilianske varer som følge af et stort underskud på handelen med Brasilien. Samtidig opretholder de fire medlemslande fortsat forskellige toldsats for import fra tredjelande.

Etableringen først af Mercosur samarbejdet og senere frihandelsområdet har ikke i sig selv betydet en forøgelse af handelen mellem de fire Mercosur partnere. I stedet følger også den interne handel i Mercosur de internationale konjunkturer samt naturligvis større økonomiske begivenheder inden for sammenslutningen (eksempelvis Brasiliens kraftige devaluering i 1999 og Argentinas økonomiske kollaps i 2001).

Bolivia, Chile, Colombia, Ecuador, Peru og Venezuela er associerede medlemmer af Mercosur. Mercosur har frihandelsaftaler med Mexico og Sydafrika, handelsaftaler med Indien, Kina, Japan, Korea og den sydafrikanske toldunion, SACU, samt en samarbejdsaftale med de arabiske lande. Der er i december 2005 truffet politisk beslutning om optagelse af Venezuela som fuldgyldigt medlem.

African Economic Community (AEC)

African Economic Community (AEC) fik konkret udformning i 1991, da OAU – forløberen for AU - vedtog traktaten om AEC. Traktaten har været gyldig siden 1994.

Formålet med AEC var at danne en afrikansk økonomisk, monetær og politisk union. Denne union forudsås samlet at blive dannet over en 34 årig periode byggende på de eksisterende regionale organisationer i Afrika, som i implementeringsperioden dels skulle styrkes og dels sættes i stand til at kunne integrere med øvrige regionale organisationer i Afrika.

Implementeringen frem mod et fungerende AEC forventedes oprindeligt at ske i seks trin: De første fem år skulle anvendes på en styrkelse af de regionale organisationer. Herefter skulle 8 år anvendes på gradvis harmonisering af toldtariffer såvel som en liberalisering af handel. I tredje trin, som var forudsat til at vare 10 år, skulle alle regionale organisationer etablere frihandelsområder. De kommende trin skulle etablere fællesmarked og til sidst en økonomisk, monetær og politisk union.

En ministerkonference i Tripoli i juni 2000 afklarede relationerne mellem AEC og AU. AEC og dets regionale integrationsprogram er nu inkorporeret i AU – der er således ikke længere noget, der hedder AEC. Det er AU, der følger op på Abuja traktaten fra 1991. Det forventes, at

de seks trin, som omtales i Abuja traktaten, vil blive revideret i de kommende år. På kort og mellemlangt sigt vil AU fokusere på kapacitetsopbygning i de regionale økonomiske organisationer – som betragtes som søjler for integrationen.